

EXPUNERE DE MOTIVE

Adoptarea Legii privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic de către Senat și Camera Deputaților, ca act normativ nou, aproape în totalitate diferit de Legea nr. 514/2003 se impune pentru următoarele motive:

Actuala reglementare este mult mai completă și vizează o sferă mult mai extinsă a intereselor legitime ale consilierilor juridici, reglementând astfel statutul tuturor categoriilor de consilieri juridici, începând cu cei încadrați la cele două Camere ale Parlamentului României, la Președinție, la Guvern, continuând cu cei care își desfășoară activitatea la autoritățile administrației publice centrale – ministere și unități asimilate acestora, la autoritățile administrației publice județene – prefecturi și consilii județene și instituțiile publice aferente, la autoritățile administrației publice locale: primării municipale, orașenești și instituțiile publice corespunzătoare și finalizându-se cu, consilierii juridici încadrați la agenții economici, precum și cu cei care, din motive obiective, nu pot fi încadrați la nici una din unitățile menționate, creându-se acestora din urmă posibilitatea asocierii în condițiile prevăzute de dispozițiile Legii privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic.

Conținutul actualei reglementări include aproximativ două treimi de texte legale noi și reformulate, comparativ cu vechea Lege nr. 514/2003, precum și unele eliminate, luându-se în considerare în acest sens și recomandările efectuate de către Consiliul Legislativ și Guvernul României prin avizele nr. 31/19.03.2012 și nr. 677/20.04.2012 și respectiv conducerea Uniunii Colegiilor Consilierilor Juridici din România, astfel că, în mod cu totul justificat, Legea privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, poate fi apreciată, ca act normativ nou, raportată atât la vechea reglementare, respectiv la Legea nr. 514/2003, cât și la cea inițială de modificare și completare a acesteia din urmă.

Noua reglementare, creează cadrul legal corespunzător, care asigură consilierului juridic, condițiile esențiale necesare pentru desfășurarea activității profesionale la nivelul maxim al posibilităților sale, fizice și intelectuale, cu efecte benefice deosebite asupra întregii activități a autorităților instituțiilor publice și agenților economici la care este încadrat în muncă și care constau în independența pe plan profesional, stabilitatea locului de muncă și motivarea financiară a muncii prestate de către acesta, în favoarea unității angajatoare.

De asemenea, noua reglementare asigură independența reală a consilierului juridic, în exercitarea profesiei, evitându-se astfel unele influențe negative, din partea unor persoane interesate, în activitatea profesională a acestuia, care ar putea afecta actul de justiție la care acesta participă efectiv, alături de magistrat. Noul proiect de lege privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic elimină în totalitate discriminarea existentă în momentul de față între grila de salarizare a consilierilor juridici și cea a magistraților, în condițiile prevăzute de toate tratatele și documentele internaționale la care România este parte și în care este înscris practic principiul nediscriminării sub aspectul protecției reale a drepturilor omului, care „presupune aplicarea unui tratament egal tuturor persoanelor care sunt egale în drepturi”.

În acest scop, invocăm dispozițiile art.14 din Convenția Europeană Pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale potrivit căreia „exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională ori socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Potrivit acestui text de lege, „Diferența de tratament devine discriminare numai atunci când autoritățile statale introduc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă”.

În raport de precizările menționate, apreciem că, actualul sistem de salarizare al consilierilor juridici este vădit inferior și discriminatoriu în raport cu sistemul de salarizare al magistraților, alături de care participă efectiv la înfăptuirea actului de justiție și nu se bazează pe o justificare

rezonabilă și obiectivă, întrucât consilierii juridici au o răspundere incomparabil mai mare decât magistrații, cu privire la înfăptuirea actului de justiție menționat, prin aceea că, aceștia, respectiv consilierii juridici, prin redactarea actelor procedurale, administrarea probelor corespunzătoare și susținerea intereselor unităților la care sunt încadrați în muncă la instanțele de judecată, răspund în primul rând de calitatea actelor și probelor menționate, în sensul stabilirii corecte a stării de fapt existente la data redactării actului procedural, a încadrării corecte a acestuia în drept, respectiv în textele de lege în vigoare la data menționată, răspund de asemenea de respectarea termenelor procedurale și a căilor de atac corespunzătoare, pentru asigurarea temeiniciei și legalității hotărârilor instanțelor de judecată, iar în final răspund de punerea în executare a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, în termenele legale și cu toate acestea nivelul de salarizare al consilierilor juridici este net inferior raportat la cel al magistraților, care generează o situație de inechitate socială și profesională în total dezacord cu reglementările internaționale menționate, precum și cu dispozițiile art.: 1-4 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea tuturor formelor de discriminare, republicată și respectiv ale art.: 1,5 și 39 lit. „a” și „e” din Codul muncii.

Noul proiect al Legii privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic asigură cadrul instituțional corespunzător desfășurării unei activități profesionale deosebit de eficiente a consilierilor juridici, prin constituirea noilor structuri judiciare și îndeosebi prin modul de subordonare al acestora, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Justiției, dându-se astfel posibilitatea coordonării unitare a tuturor categoriilor de consilieri juridici, atât celor din sectorul public, cât și celor din sectorul privat de activitate și transmiterii acestora, prin intermediul autorităților centrale menționate, politicile publice ale Statului Român, în acord direct cu cele internaționale cu privire la înfăptuirea unei justiții echitabile și echidistante față de toți cetățenii României și față de toate persoanele fizice și juridice participante la actul de justiție.

De asemenea, noul act normativ oferă posibilitatea existenței de sine stătătoare a noilor structuri judiciare în organigramele unităților la care urmează a se constitui potrivit legii, alături de celelalte compartimente juridice sau de altă natură în care își desfășoară activitatea consilierii juridici, creând în același timp și oportunitatea transferării consilierilor juridici din cadrul compartimentelor nejudiciare în cele judiciare, prin actul de dispoziție al conducătorilor unităților la care sunt încadrați consilierii juridici, cu avizul conducătorilor structurilor judiciare corespunzătoare și la solicitarea consilierilor juridici în cauză, printr-o cerere redactată în acest scop.

Calitatea de funcționar public sau de stat, este valabilă doar pentru consilierii juridici care își desfășoară activitatea în compartimentele publice și nejudiciare.

În cadrul noilor structuri judiciare, constituite potrivit prevederilor prezentei legi, consilierii juridici își vor desfășura, în principal, activitatea juridică propriu-zisă, de asistență, consultanță, reprezentare a intereselor legitime ale unităților la care sunt încadrați în muncă, la instanțele de judecată, iar în subsidiar, activitatea de redactare a proiectelor de acte normative, care urmează a fi promovate și susținute în Parlamentul României de către senatori și deputați, în condițiile prevăzute de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, ale Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, precum și în cele aferente Regulamentelor de organizare și funcționare ale Senatului și Camerei Deputaților.

De asemenea, prin actualul act normativ, s-a stabilit statutul juridic propriu fiecărei categorii de consilieri juridici, atât a celor încadrați la autoritățile și instituțiile publice, precum și celor aparținând agenților economici, cât și celor încadrați în noile structuri judiciare și nejudiciare, prin indicarea actelor normative care reglementează activitatea acestora, în mod separat, de altă categorie de consilieri juridici, din cadrul celor amintite.

Este necesar a se preciza faptul că, prin noua Lege de organizare și exercitare a profesiei de consilier juridic, s-a actualizat necesitatea cooperării eficiente pe plan profesional, dintre Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de garant al independenței justiției și Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România, în calitate de reprezentant legitim al consilierilor juridici de pe teritoriul întregii țări, întrucât activitatea consilierilor juridici este parte integrantă a actului de justiție și presupune asigurarea unei independențe reale a acestuia în condițiile prevăzute de

dispozițiile art. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, precum și de alte acte normative în vigoare, care reglementează modul de înfăptuire a justiției pe teritoriul României.

Se impune de asemenea precizarea potrivit căreia, activitatea judiciară care urmează a se desfășura în cadrul noilor structuri judiciare constituite potrivit prevederilor actualei reglementări, este în totalitate diferită, potrivit naturii și specificului acesteia, de activitatea privind înfăptuirea administrației publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale, fiecare din cele două activități menționate, având un mod propriu de realizare, un specific propriu și distinct de cealaltă activitate, precum și reglementări proprii, corespunzătoare fiecăreia în parte și în consecință nu pot fi confundate, nici sub aspectul principiilor care stau la baza acestora. În acest sens trebuie precizat faptul că, la baza activității privind administrația publică realizată prin intermediul autorităților administrației publice centrale, județene și locale stau principiile descentralizării și autonomiei locale prevăzute de Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, iar la baza activității judiciare care urmează a se înfăptui în cadrul noilor structuri judiciare, stau principiile contradictorialității procesului civil și a disponibilității acestuia, care sunt specifice numai activității judiciare și sunt reglementate de Codul de procedură civilă și nu au nimic comun cu principiile descentralizării și autonomiei locale, invocate în avizul nr. 677/20.04.2012 al Guvernului României.

De asemenea, nu se justifică nici precizarea de la punctul 6 din avizul menționat, cu privire la faptul că, soluțiile legislative propuse prin Legea pentru organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic inițială ar conduce la o majorarea a cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat din cel puțin două motive esențiale, și anume:

- în primul rând o parte însemnată din cheltuielile menționate, sunt suportate din bugetele locale ale autorităților administrației publice județene și locale, care sunt constituite, în principal din impozite și taxe locale și care nu afectează bugetul general consolidat al României așa cum reiese și din economia noii Legi pentru organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic
- în al doilea rând, diferența de cheltuieli necesară pentru eliminarea actualei discriminări dintre nivelele de salarizare ale consilierilor juridici și ale magistraților, care nu este suportată din bugetele locale, se realizează din influența financiară pozitivă a bugetului general consolidat, determinată de creșterea, periodică, a performanțelor economiei naționale și implicit a productivității muncii și realizarea, ca urmare a acestui fapt, a unei balanțe comerciale echilibrate și uneori chiar excedentare.

De altfel, și majorarea salarială, în limita procentului de 16%, care urmează a se efectua în două tranșe distincte de către actualul Guvern, în mod cu totul justificat și echitabil pe plan economico-social, are în vedere tocmai această influență financiară pozitivă menționată, determinată de creșterea reală a performanțelor economiei naționale.

În contextul celor relatate, efortul financiar al Statului Român, determinat de influențele salariale propuse prin noua Lege pentru organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, este minim și practic nesemnificativ, raportat la performanțele reale ale economiei naționale, precum și la gradul înalt de previziune economico-socială al actualului Guvern, cu adevărat performant, în condițiile prevăzute de dispozițiile art. 15 alin.(1) - (3) și art. 18 alin. (1) și (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, precum și în cele ale art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 69/2010 privind responsabilitatea fiscal-bugetară și, în consecință, nu există, nici măcar ipotetic, riscul încălcării angajamentelor asumate de România, prin acordurile de împrumut încheiate cu Fondul Monetar Internațional, cu Uniunea Europeană și Banca Mondială și cu atât mai puțin a dispozițiilor Legii nr. 500/2002 amintite, precum și ale Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale cu modificările și completările ulterioare, existând în același timp posibilitatea reală de menținere a unui deficit bugetar de maximum 3% și menținerea gradului de îndatorare într-o limită de maximum 60%.

Nu se justifică nici aprecierea menționată la punctul 7 din avizul nr. 677/20.04.2012 al Guvernului, cu privire la nerespectarea, prin reglementarea inițială, a principiului de bază al salarizării personalului din sectorul bugetar, respectiv „caracterul unitar” prevăzut de Legea nr. 284/2010, în sensul că, s-ar fi propus reglementarea unor drepturi salariale care nu se regăsesc în acest act normativ și care la art.1 alin.(2) din Legea-cadru nr. 284/2010, prevede că, începând cu data intrării în vigoare a acestei legi, drepturile salariale ale personalului din sectorul bugetar, „sunt și rămân în mod exclusiv cele prevăzute în prezenta lege”. În mod obiectiv, nu poate fi luat în considerare punctul de vedere menționat al Guvernului, din cel puțin două motive, și anume:

- în primul rând, așa cum rezultă din însăși titlul Legii nr. 284/2010, aceasta este o Lege-cadru, care stabilește reglementări cu caracter general, de principiu, care nu are autoritatea unei legi salariale speciale, care se aplică întocmai și în orice situație, în domeniul de reglementare care intră sub incidența acesteia;
- în al doilea rând, Legea-cadru nr. 284/2010 are caracter temporar, vizând reglementarea de principiu a unor drepturi salariale pe o perioadă limitată de timp, respectiv pe perioada existenței în vigoare a acestui act normativ. Cel mai edificator exemplu în acest sens, este și majorarea salarială, în limita procentului de 16% preconizată a se efectua în cursul anului 2012, de actualul Guvern, care pentru a fi posibilă în realitate, va trebui ca printr-un act normativ corespunzător, să abroge dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea-cadru nr. 284/2010, sau chiar întregul conținut al acestei reglementări, în măsura în care, aceste dispoziții legale vor mai fi în vigoare până la data majorării salariale menționate.

Este inexactă și afirmația de la punctul 8 din avizul nr. 677/20.04.2012 al Guvernului, potrivit căreia, asimilările salariale ale consilierilor juridici cu ale magistraților, propusă prin art.26 din vechea reglementare privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, în sensul stabilirii grilei de salarizare precum și a celorlalte drepturi cuvenite consilierilor juridici, în calitate de funcționari ai statului sau angajați, ar trebui să se efectueze în baza trimiterilor la textele legilor prin care drepturile menționate sunt reglementate. Tot la punctul 8 din avizul amintit se afirmă în mod cu totul nejustificat faptul că, prin asimilarea grilei de salarizare a consilierilor juridici cu a magistraților s-ar încălca principiile egalității și contributivității prevăzute de dispozițiile Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice cu modificările și completările ulterioare, care asigură un tratament nediscriminatoriu pentru toți participanții la sistem.

Cu privire la prima observație, se impune precizarea potrivit căreia, atât în vechea reglementare, cât și în noua Lege privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, s-a păstrat intact conținutul art. 26 și care vizează, în mod exclusiv categoria consilierilor juridici încadrați în noile compartimente judiciare, cu un sistem propriu de salarizare, diferit de al celorlalte categorii de consilieri juridici încadrați în compartimentele nejudiciare și specific activității judiciare pe care o desfășoară în cadrul compartimentelor menționate, care se raportează numai la noua Lege de organizare și exercitare a profesiei de consilier juridic precum și la alte reglementări similare din domeniul salarizării magistraților și nicidecum la reglementările comune privind salarizarea întregului personal încadrat la unitățile bugetare și, în consecință, noile grile de salarizare ale consilierilor juridici, nu pot fi raportate, în mod obiectiv, la reglementările comune de salarizare amintite.

În altă ordine de idei, cu privire la cea de-a doua observație, potrivit modului în care sunt definite cele două principii ale egalității și contributivității în Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, nu numai că nu se realizează o încălcare a acestor principii prin dispozițiile noii Legi privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic și în mod special al celor vizând noul sistem de salarizare al consilierilor juridici, încadrați la noile structuri judiciare, ci se confirmă pe deplin principiile menționate, întrucât acestea vizează un tratament nediscriminatoriu între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege, inclusiv drepturile de asigurări sociale care se cuvin celor îndreptățiți, potrivit legii, în raport de contribuțiile de asigurări sociale plătite de către persoanele în cauză. Ori, consilierii

juridici, prin modificarea grilei actuale de salarizare a acestora, în sensul majorării salariale propuse prin noua reglementare, vor contribui mai mult la fondul de asigurări sociale și, în consecință, vor beneficia de un spor corespunzător, aferent drepturilor de asigurări sociale cuvenite, în condițiile legii.

Nu se justifică nici precizarea de la punctul 12 din avizul nr. 677/20.04.2012 a Guvernului, cu privire la faptul că, încadrarea consilierilor juridici în noile structuri judiciare prevăzute de prezenta lege, ar constitui o măsură discriminatorie față de restul personalului din sectorul bugetar, din cel puțin două motive:

- în primul rând activitatea consilierilor juridici încadrați în noile compartimente judiciare, este în totalitate diferită de activitatea restului personalului din sectorul bugetar, activitatea acestora fiind exclusiv judiciară, care nu are nimic comun cu celelalte activități din sectorul bugetar și respectiv din compartimentele de muncă nejudiciare;
- în al doilea rând, dispozițiile art.22 alin (2) punctele: 2⁴ și 2⁶ lit. „a” și „b” și alin. (3) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2009 permit ocuparea posturilor vacante unice la autoritățile și instituțiile publice corespunzătoare. Ori, toate posturile care urmează a fi create în cadrul compartimentelor judiciare constituite ulterior intrării în vigoare a Legii privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, îndeplinesc condițiile prevăzute de textele de lege menționate, pentru a fi calificate ca „posturi vacante unice”.

În măsura în care va fi adoptat proiectul noii Legi privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic de către Senat și Camera Deputaților, din cadrul Parlamentului României, va oferi posibilitatea reală consilierilor juridici încadrați la autoritățile și instituțiile publice, precum și la agenții economici de a asigura ordinea și legalitatea la nivelul acestora, cu un impact socio-economic deosebit de favorabil asupra tuturor unităților menționate, ca de altfel, și asupra întregii populații a României.

Pentru aceste motive, precum și pentru alte considerente, propunem adoptarea noii Legi pentru organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic.

INIȚIATOR:

Deputat Mircia Giurgiu – parlamentar independent

Desan Popa – minorități – Popa

TUDOR CIUHODARU – TCF

PETRU MOVIȚĂ – Movila

Ion Stănescu – Stănescu

Boru Nicolae – Boru

MONTELEU OANA – minorități – Oana